

In memoriam

Aleksander Heintalu ehk Vigala Sass

31. mai 1941 – 19. august 2015

Augustikuus lahkus meie hulgast 74aastasena Aleksander Heintalu (aastani 1974 Aleksander Rassadkin), kes oli laiemalt tuntud nime all Vigala Sass. A. Heintalu sündis 1941. aastal Tartus ja kasvas üles lastekodus. Tolleaegse tava kohaselt kolisid lapsed vanuse muutudes uude lastekodusse, nii kulges temagi lapsepõlv ja noorukiiga seitsmes erinevas kasvatusasutuses. Meeri lastekodu meenutas ta hiljemgi sooja sõnaga.

Vigala Sass kujundas oma elu algusest lõpuni ise, töökus ja anded suunasid teda hariduse omandamisel ja ametiteel. Ametikoolis metallitreiali kutse omandamise ja kohustusliku armeeteenistuse järel langes valik aiandusele ja põllundusele. Omandanud Räpina Aiandustehnikumis aiandusspetsialisti kutse, jätkas ta õpinguid Eesti Põllumajandusakadeemias agronoomia erialal, mille lõpetas 1981. aastal. Hiljem astus ta sama kõrgkooli kraadiõppesse ja kaitses 1988. aastal venekeelse arvukate lisadega väitekirja *Kuldjuure (Rhodiola rosea L.) agrotehnika Eesti NSV-s*.

1980. aastatel oli tema elukohaks Vigala asula, kus ta hoolitses pargi eest ja andis tunde Vigala tehnikumis. Just sel perioodil sai ta rahva hulgas tuntuks oma arstimisvõimete poolest, võttis vastu patsiente, esines arvukate loengutega alternatiivse arstimise ja taimravi teemadel ning hakkas kasutama nime Vigala Sass, mille juurde ta jäi elu lõpuni.

1980. aastatel alustas Vigala Sass Saaremaal Leisi vallas, Triigi külas täiesti uut elu: hakkas oma kavandite järgi rajama Männisalu talu ja dendroparki koos kultuseplatsiga.

Osalt koostöös Maaülikooliga katsetas A. Heintalu erinevatest maailma piirkondadest pärit taimede kasvatamist, pidades silmas nende tööstuslikku kasutamist toidu- ja ravimtaimedena ning koostas ise ravimeid. Teda iseloomustas pidev uute teadmiste otsimine, sh süvenemine etnograafilistesse kirjeldustesse, loetud ja õpitud teadmiste rakendamine, inimvõimete piiride otsimine, akadeemilise ja empiirilise ühendamine ning kõige selle loov arendamine.

Vigala Sassi puhul pole lihtsaid seletusmudeleid ega lihtsaid lahendusi. Ta on abistanud tuhandeid inimesi, kes pöördusid tema poole tervisemuredega. Ta oli samas suur uuendaja ja reformaator, kes otsis uusi võimalusi erinevates valdkondades. Alustanud 1980. aastatel loitsude ja rituaalipraktikate uurimist sai temast peagi nende arendaja ja rakendaja. Selles kõiges oli ta esimeste seas, õpetaja ja eeskuju paljudele vaimsete otsingute teel. Vigala Sass oli maausuliste Saarepealse koja liige, aga tal oli oma suhe õigeusu kirikuga, parteiga, paljude arhiivide ja institutsioonidega. Ta mängis kannelt ja oli hea laulja, ta mängis korvpalli ja hoidis ennast igati heas füüsilises vormis, ta oli paljude raamatute autor alates ravimtaime- ja raviraamatutest kuni usundeid sünteesiva loominguni *Estide (tšuuride) hingestatud ilm* (2001), *Väeraamat* (2007) ja kirjandusliku eeposeni *Kuldmamma* (2003).

Tähtsamast tähtsaim – temast jäi maha sõpru, armastavaid südameid ja toredad lapsed.

Mare Kõiva

IN MEMORIAM

Aleksander Heintalu (May 31, 1941 – August 19, 2015)

The eulogy is written by Mare Kõiva.